

SCENARIUSZ ZAJĘĆ/WARSZTATÓW EDUKACYJNYCH

CZĘŚĆ 1. SCENARIUSZA

TYTUŁ	Społecznej alienacja – temat ponadczasowy
GŁÓWNY TEMAT	Tolerancja i akceptacja inności
INNE PRZEDMIOTY/DYSCYPLINY	<ul style="list-style-type: none"> ● Literatura ● Malarstwo ● Film ● Sztuka
TYP/FORMA ZAJĘĆ	zajęcia stacjonarne
CZAS TRWANIA ZAJĘĆ	90 minut (2 godziny lekcyjne)
WIEK UCZNIÓW	Uczniowie w wieku 13-16 lat.

CZĘŚĆ 2. SCENARIUSZA

CEL ZAJĘĆ	Celem zajęć jest ukazanie bądź utrwalenie wiedzy dotyczącej epoki średniowiecza, z akcentem na jego wymiar w sztuce, zwłaszcza w architekturze, ukazanie społecznej panoramy średniowiecznego Paryża, w tym tematu braku tolerancji względem wyglądu czy pochodzenia etnicznego. Celem jest również refleksja nad tematem wykluczenia społecznego, nauka akceptowania odmienności w społeczeństwie. Ważnym aspektem zajęć będzie budowanie adekwatnej samooceny i poczucia własnej wartości ucznia, w tym odwagi w wyrażaniu siebie, oraz budowanie poczucia sprawstwa w radzeniu sobie w sytuacji konfliktowej.
------------------	--

EFEKTY UCZENIA SIĘ	W DZIEDZINIE WIEDZY	<p>Uczestnik/uczestniczka zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podstawowe cechy epoki średniowiecza, w tym późnej fazy epoki (zwłaszcza we Francji), – cechy gotyku – stylu w architekturze europejskiej okresu późnego średniowiecza, za wzorcowy przykład budynku gotyckiego uważa się gotycką katedrę, – znaczenie symboliki katedry, – przykłady dzieł sztuki inspirowanych motywem katedry, – znaczenie tolerancji w społeczeństwie, – przedstawienie problemu społecznej alienacji ze względu na wygląd/pochodzenie etniczne/poziom zamożności.
	W DZIEDZINIE UMIEJĘTNOŚCI	<p>Uczestnik/uczestniczka potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – analizować i interpretować wytwory architektury, – wymienić cechy średniowiecza i gotyku, – wyjaśnić jak ważna jest tolerancja i akceptacja w społeczeństwie, – ukazać przykłady potwierdzające, że inność nie stanowi bariery w realizowaniu siebie.
	W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH	<p>Uczestnik/uczestniczka:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jest świadom/a tego, co go/ją różni od innych, traktując to jako „inność”, – potrafi bronić swoich praw, – zna swoje mocne strony i jest świadom/a tego, co wychodzi mu słabiej, – ma adekwatną samoocenę i poczucie własnej wartości,

		<ul style="list-style-type: none"> – potrafi skutecznie reagować w sytuacji konfliktowej, – ma odwagę wyrażać siebie, – myśli empatycznie, – myśli holistycznie.
METODY NAUCZANIA	gra dydaktyczna, praca indywidualna i grupowa	
PROPONOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE / POTRZEBNE MATERIAŁY	<p>Dla pomyślnego przeprowadzenia zajęć zalecane są następujące podstawowe materiały:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● komputer z dostępem do Internetu i rzutnikiem ● wydrukowane karty pracy, ● white board, ● smartfon (do wykorzystania przez uczniów) ● quiz wiedzy (utworzony w aplikacji LearningApps). 	
WARUNKI WSTĘPNE (jeśli dotyczy)	<p>Uczniowie w ramach zadania domowego powinni byli odsłuchać słuchowisko nt. powieści „Dzwonnik z Notre-Dame” (Victor Hugo).</p> <p>Link do słuchowiska:</p> <p>Część 1: https://www.youtube.com/watch?v=djPwDAUI4wM&t=578s</p> <p>Część 2: https://www.youtube.com/watch?v=Ib_7P2VYuBA</p>	

CZĘŚĆ 3. SCENARIUSZA

TREŚCI NAUKOWE – SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA	<ol style="list-style-type: none"> I. Charakterystyka średniowiecza – zapoznanie i/lub przypomnienie najważniejszych cech epoki średniowiecza (quiz podsumowujący na końcu zajęć). II. Analiza stylu architektury na przykładzie Katedry z Notre-Dame – wskazanie najważniejszych cech gotyku (w powiązaniu z powstałym przed nim stylem romańskim). III. Inspiracje motywem Katedry Notre-Dame w sztuce i literaturze (także współczesnej). IV. Dyskusja na temat wykluczenia w społeczeństwie – punktem wyjścia ukazane w powieści wykluczenie ze względu na pochodzenie etniczne i wygląd. V. Dyskusja na temat przejawów inności w społeczeństwie – prezentacja postaci posiadających cechę „inności”, ukazanie jej jako walor. VI. Wzmocnienie samooceny i budowanie odwagi w wyrażaniu siebie – zachęcenie młodzieży do poszukiwań swoich mocnych stron oraz wyrażania siebie, zachęcenie do akceptacji innych takimi jakimi są.
---	--

**PODSTAWOWE
POJĘCIA**

średniowiecze, styl gotycki, akceptacja inności

		CZYNNOŚCI WSTĘPNE (5 min)	<p>KROK 1 Osoba prowadząca przed zajęciami zadaje uczestnikom zadanie: odsłuchanie słuchowiska będącego streszczeniem powieści „Dzwonnik z Notre-Dame” Victora Hugo.</p> <p>KROK 2 Prowadzący pokazuje obraz „Bulwar Saint-Michel i Notre Dame” Maximilien’a Luce’a (na rzutniku). Obraz jest dostępny na stronie https://artsandculture.google.com/ (w lupce wpisujemy: The Quai Saint-Michel and Notre-Dame) z zapytaniem jaką budowlę przedstawia obraz oraz z jaką powieścią bądź postacią im się ona kojarzy. Następnie prowadzący zapoznaje uczestników z planem spotkania (przybliżenie tła historycznego powstania katedry, inspiracji w literaturze i sztuce)</p>
--	--	--	---

<p>STRUKTURA ZAJĘĆ</p>	<p>LEKCJA 1</p>	<p>WPROWADZENIE NOWYCH TREŚCI (75 min)</p>	<p>KROK 1 Osoba prowadząca omawia epokę średniowiecza, będącą częścią tła historycznego, akcent postawiony jest na opis stylu w architekturze – gotyk (w nawiązaniu do stylu romańskiego) Pomocnicze kwestie/pytania:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Jakie są ramy czasowe epoki? ● Jakie są cechy epoki? ● Jaka była rola kościoła chrześcijańskiego? ● Sztuka średniowiecza – styl romański vs. styl gotycki <p>Osoba prowadząca ponownie wyświetla na ekranie obraz „Bulwar Saint-Michel i Notre Dame” Maximilien’a Luce’a . Zadaniem uczestników zajęć będzie opisanie i analiza budowli przedstawionej na obrazie. Prowadzący dzieli klasę na 4-osobowe grupy i rozdaje każdemu zespołowi kartę pracy nr 1 (załącznik nr 1 do scenariusza). Czas przeznaczony na wypełnienie to 10 minut. Po upływie wyznaczonego czasu uczniowie proszeni są o przedstawienie wyników swojej pracy. Pomocnicze pytania (oprócz tych opisanych w karcie pracy):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Kto jest autorem budowli? ● Jaką nazwę ma katedra i jakie ma ona znaczenie?
-------------------------------	------------------------	---	---

			<ul style="list-style-type: none">● W jakim czasie i miejscu powstała?● Jaka jest symbolika katedry?● Jaki styl architektoniczny przedstawia i jakie cechy go charakteryzują? <p>KROK 2 Po dokonaniu analizy budowli i omówieniu epoki osoba prowadząca pokazuje uczestnikom przykładowe inne inspiracje motywem budowli w literaturze i sztuce, co może stanowić pretekst do głębszej interpretacji jej symboliki. – obraz: „Notre-Dame de Paris” Zdzisława Beksińskiego, 1983 r., Muzeum Historyczne w Sanoku – film: Katedra (The Cathedral) Tomasza Bagińskiego, 2017 r., źródło: https://www.youtube.com/watch?v=lrCN2dLFf5Y – film: Dzwonnik z Notre Dame (1982), reż. Michael Tuchner – muzyka: „Quasimodo”, Jacek Kaczmarski (źródło: https://www.youtube.com/watch?v=ilqJMS2uESM)</p> <p>KROK 3 Uczniowie siadają w kręgu, osoba prowadząca nawiązuje do zadania domowego, jakim było odsłuchanie słuchowiska.</p> <p>KROK 4 Osoba prowadząca zaprasza uczestników do dyskusji nad zjawiskiem wykluczenia. Propozycje pytań/kwestii pomocniczych:</p> <ul style="list-style-type: none">● Wskaż osoby wyrzucone na margines społeczny ukazane w powieści.● Jakie cechy charakteryzują te osoby?● Jakie było nastawienie społeczeństwa do tych osób i czy było ono adekwatne?● Czy można określić czy Quasimodo to postać dobra lub zła?● Jakie pozytywne cechy charakteryzują Quasimodo (poczucie sprawiedliwości i gotowość do poświęceń, dobroć, życzliwość). <p>KROK 5</p>
--	--	--	--

			<p>Prezentacja inności (uczniowie otrzymują karty pracy ukazujące przykłady osób, które pomimo trudności realizowały siebie (karta pracy nr 2, załącznik nr 2 do scenariusza). Uczniowie mają 5 minut na jej wypełnienie. Następnie nauczyciel w interakcji z uczniami prezentuje postaci zawarte w karcie pracy, dopowiada inne przykłady, dopytuje czy uczniowie takowe znają. (Odpowiedzi: 1. Oscar Pistorius (niepełnosprawny lekkoatleta, zdobywca 6 złotych medali) 2. Ludwig van Beethoven (wybitny kompozytor i pianista, w wieku 26. lat zaczął tracić słuch, część jego dzieł powstała, gdy już był całkowicie głuchy) 3. Peter Dinklage (amerykański aktor, znany m.in z serialu „Gra o tron”, niski wzrost (1,35) nigdy nie stanowił dla aktora kompleksu) 4. Stephen Hawking (wybitny naukowiec, postępująca choroba nie przeszkodziła w rozwijaniu swojego genialnego umysłu). 5. Jerzy VI (król Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, jąkanie nie stanowiło przeszkody w sprawowaniu tak ważnej funkcji w państwie).</p> <p>KROK 6 Co mam wspólnego z całą grupą, a co mnie wyróżnia na tle grupy?</p> <p>Prowadzący na tablicy white board rysuje kwiat – w jego centrum wpisuje cechy wspólne dla całej grupy (jesteśmy Polakami, znajdujemy się w klasie, oddychamy), a w poszczególnych płatkach po jednej cesze uczestnika, która na tle grupy opisuje wyłącznie jego (mam kręcone włosy – gdy nikt inny w grupie nie ma, hoduję żaby – gdy nikt inny tego nie robi)</p> <p>KROK 7 Uczniowie dobierają się w pary, mówią sobie nawzajem o sobie: umiejętnościach/cechach, w czym są dobrzy, co lubią robić. Po 5 minutach, osoba z pary opisuje swojego partnera referując to, co od niego usłyszała. Do zadania wykorzystana będzie karta pracy nr 3 (załącznik nr 3)</p> <p>KROK 8</p>
--	--	--	---

		<p>Dyskusja na podstawie poprzedniego zadania – nauczyciel zadaje pytanie uczniom:</p> <ul style="list-style-type: none"> Jaka cecha wyróżnia Ciebie i w czym się przejawia – według schematu: <i>Jestem odważny, bo...</i> np. wczoraj podczas lekcji matematyki zgłosiłem się do wykonania trudnego zadania. <p>Dyskusja:</p> <ul style="list-style-type: none"> Dlaczego warto być sobą? Jak się zachować, gdy ktoś nas obraża, ignoruje, obmawia? Nasze dobre praktyki na bycie odważnym w wyrażaniu siebie, na budowanie siły wewnętrznej – również w trudnych sytuacjach (np. w szkole). <p>Wymiana myśli i doświadczeń.</p>
	<p>PODSUMOWANIE I CZYNNOŚCI KOŃCOWE (10 min)</p>	<p>KROK 1</p> <p>Quiz końcowy sprawdzający wiedzę uczestników wyniesioną z zajęć. Nauczyciel przesyła uczniom link do quizu (za pomocą aplikacji Learning Apps¹). (załącznik nr 5). Odpowiedzi: 1.c, 2.a, 3.c, 4.a, 5.c, 6.b, 7.b, 8.d, 9.d, 10.a</p> <p>KROK 2</p> <p>Słowo końcowe – podsumowanie zajęć.</p>

CZĘŚĆ 3. SCENARIUSZA

<p>KORZYŚCI</p>	<p>Szczegółowe omówienie dzieła architektonicznego w narracji epoki średniowiecza. Wykorzystanie dzieł sztuki (architektura, film, malarstwo, literatura) może stać się pretekstem do rozważań nad podziałami mogącymi występować w społeczeństwie oraz nad ogromną rolą epoki średniowiecza w kształtowaniu podstaw nowożytnej kultury, tworzenia jej trwałych wartości w zakresie sztuki. Korzyścią może być również rozwój umiejętności interpersonalnych uczestników, będący wynikiem rozważań na temat swoich mocnych stron, jak również budowania świadomości w postrzeganiu</p>
------------------------	--

¹ Aby utworzyć grę na pomocą aplikacji Learning Apps, należy założyć wejść na stronę Internetową www.learningapps.org, po czym w pasku wyszukiwania wpisać słowo: Milionerzy. Spośród wyświetlonych rekordów, wybrać należy „Milionerzy dla dzieci”, a następnie kliknąć przycisk „Utwórz podobną aplikację” (ta opcja znajduje się pod planszą do gry). Aplikacja intuicyjnie poprowadzi nas do wpisania pytań wraz z wariantami odpowiedzi. Wymagane jest założenie w aplikacji konta użytkownika – zostanie tam wygenerowany link po którego kliknięciu otworzy

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

się strona z utworzoną przez nas grą.

KULTURALNA TRANSFUZJA

Projekt Kulturalna Transfuzja korzysta z dofinansowania o wartości 63 452 EURO otrzymanego od Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach funduszy EOG. Celem projektu Kulturalna Transfuzja jest ograniczenie nierówności ekonomicznych i społecznych w Europie.

AGERE
AUDE

	<p>swojej osoby jako kompletnej w kontekście tego, co może ją wyróżniać, stanowić o jej „inności”.</p> <p>Szczegółowe korzyści opisano w części efektów uczenia się.</p>
RYZYKA I SUGEROWANE ROZWIĄZANIA	<p>Ryzyko: brak czasu na przeprowadzenie wszystkich punktów przewidzianych w scenariuszu (zależy od stopnia zaangażowania się uczestników).</p> <p>Proponowane rozwiązanie: potraktowanie niezrealizowanych zadań jako zadania domowego – rozszerzenie o pracę własną np. przygotowanie ulotki promującej walory „bycia sobą”, niezależnie od oczekiwań rówieśników; rozłożenie zajęć na trzy godziny lekcyjne i prelekcja krótkometrażowego filmu „Katedra” Tomasza Bagińskiego) wraz z dyskusją na temat symboliki katedry ukazanej w filmie, dopisanie własnej historii do filmu; budowanie skuteczności w radzeniu sobie z sytuacjami konfliktowymi (asertywny komunikat – UFO, wykorzystanie karty pracy nr 4 – załącznik nr 4)</p> <p>Wymiana myśli i doświadczeń.</p>